

ת"פ 25883/07/15 - מדינת ישראל נגד ג ד

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 25883-07-15 מדינת ישראל נ' ד
תיק חיצוני: פ.א 171593/2015

בפני	כבוד השופטת שושנה פיינסוד-כהן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	ג ד

החלטה

ביום 7.9.17 החלטתי שלא להרשיע את הנאשם ולהשית עליו צו מבחן למשך 18 חודשים וצו של"צ בהיקף של 150 שעות. להלן נימוקי.

1. הנאשם הודה בכתב אישום המייחס לו עבירת איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. עפ"י העובדות בהן הודה הנאשם, אזי ביום 21.4.15 בשעה 16:00 איים על המתלוננת, אשתו, בפגיעה שלא כדין בגופם של ילדיהם בכך שאמר לה, "אני אשרוף את הילדים, אני לא אתן לך אותם".

3. הודאת הנאשם הייתה במסגרת הסדר דיוני בו הסכימו הצדדים כי בטרם יורשע, ישלח לעריכת תסקיר שירות המבחן אשר יבחן בין היתר את שאלת עצם הרשעתו. הוסכם כי התסקיר אינו מחייב את הצדדים בטיעוניהם.

4. בעניינו של הנאשם נערכו מספר תסקירים.

א. התסקיר הראשון הוגש ביום 14.2.17. מאותו תסקיר עולה כי הנאשם כבן 36 גרוש ואב לשלושה ילדים. הנאשם עובד כמכונאי ראשי במוסך לתיקון נגררים. בתוקף תפקידו, כפי שנרשם על ידי מנהל המוסך הוא אחראי על הקשר עם לקוחות כדוגמת נמל חיפה. בני הזוג היו נשואים במשך כעשר שנים במהלכם נולדו שלושת ילדיהם. מתסקיר שירות המבחן עולה פער בין תפיסתו העצמית של הנאשם אודות תפקודו לבין הערכת הסובבים אותו והגורמים הטיפוליים. עוד עולה כי הנאשם נוטל אחריות על ביצוע העבירה אולם, אינו מחובר דיו לחומרת מעשיו ונוקט בתפיסה קורבנית תוך הימנעות מבחינה עצמית מעמיקה. שירות המבחן סיים

בבקשה לדחייה של שלושה חודשים על מנת להרחיב ולהעמיק באיסוף המידע.

ב. תסקירו השני של שירותה מבחן הוגש ביום 22.5.17. בתסקיר זה מפורטת ביתר הרחבה מערכת היחסים בין המתלוננת לבין הנאשם וכן מערכת יחסיו עם ילדיו והטיפול במערכות אלו. שירות המבחן שב ומציין כי הנאשם מתקשה להתחבר לחלקו האישי מאחורי ביצוע העבירה ונוטה להשליך את האחריות על גרושתו. שירות המבחן מעריך כי במצבים מלחיצים, בהם חווה הנאשם חוסר שליטה, אובדן ופגיעה בדימויו הוא עלול להגיב באופן לא שקול. שירות המבחן חושש כי בהעדר טיפול קיימת רמת סיכון. הנאשם הביע הסכמתו ונכונותו להשתלב בטיפול. לפיכך, שירות המבחן מסיים בהמלצה להתערבות טיפולית. שירות המבחן מעריך כי טיפול שכזה עשוי להפחית את הסיכון לחזרה על מעשיו. שירות המבחן ממליץ על צו טיפול למשך 18 חודשים לצד צו לשריות הציבור בהיקף של 150 שעות. שירות המבחן ממליץ כי הנאשם לא ורשע לאור העובדה כי הוא נותן שירות במסגרת עבודתו למקומות בהן הכניסה לבעלי עבר פלילי אסור, כדוגמת נמל חיפה.

ג. בדיון שהתקיים לאחר הגשת התסקיר השני הודיעה המאשימה כי עמדתה היא להרשעה. יחד עם זאת הסכימו הצדדים להמלצת בית המשפט לפיה יערך תסקיר נוסף בעניינו של הנאשם אשר יבחן את התקדמות הטיפול.

התסקיר השלישי הוגש ביום 18.7.17. בתסקיר זה סוקר שירות המבחן את מערכת הסדרי הראיה בין הצדדים והילדים. מדווח כי הנאשם התייבב לטיפול וסוכם שימשיך בכך. כמו כן כי הנאשם עדין מתקשה בעריכת התבוננות ביקורתית בקשייו וצרכיו הטיפוליים. הוא משתף פעולה עם גורמי הרווחה ועל כן מציע וממליץ שירות המבחן לתת עדיפות לאפיק הטיפולי שיקומי נוכח שיתוף הפעולה שהנאשם מגלה עם רשויות הרווחה, נכונותו להשתלב בטיפול שהוצע לו והמאמצים אותם עורך. באשר להרשעה שב שירות המבחן וממליץ שלא להרשיעו.

5. העבירה אותה ביצע הנאשם פוגעת בערך המוגן של זכותו של אדם לחיות בשלום ובביטחון ללא מורא ופחד. האיום על אם כי יפגע בילדים בצורה כה קשה פוגעת בערכים הבסיסים של המשפחה פוגעת בתחושת השלום והביטחון שלה ילדים ובתפקידיו כאב להם. לרוב, איום בפגיעה בילדיו של אדם הינו איום קשה יותר מהפגיעה בו עצמו. עשית שימוש בילדים ולא נאמר באיום על חייהם ככלי לניהול משבר בין בני הזוג הינה בעלת חומרה יתרה ומהווה פגיעה בדרגה חמורה בערך המוגן.

6. מתסקירי שירות המבחן אשר דיבר עם שני הצדדים עולה כי האיום הושמע על רקע משברי בין בני הזוג ואכן בני הזוג כבר היו פרודים אותה עת. עולה מן התסקירים כי נדרשה התערבות טיפולית בניהול המשבר וההתייחסות לילדים. לא ניכר כי קדם תכנון למעשים. הנזק שנגרם וצפוי היה להיגרם מביצוע העבירה הוא כמפורט בערכים שנפגעו מביצועה.

7. מכל האמור לעיל עולה לטעמי כי מתחם הענישה נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בן 12 חודשים, השמור למקרים קיצוניים בדמות עבר מכביד וכדומה.

עמוד 2

8. השאלה העיקרית במקרה זה הינה שאלת ההרשעה. מחד, מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי אשר עובד בעבודה מסודרת, זוכה להערכה במקום עבודתו והרשעתו עלולה להשפיע על יכולתו לבצע עבודתו. מאידך, תוכנו של האיום, המופנה כלפי אם הילדים לפגיעה בילדים ועשיית שימוש בכך לצורך ניהול המאבק בין בני הזוג, מעמידה את הפגיעה בערכים המוגנים ברף גבוה ומקשה על סיום ההליך ללא ההוקעה החברתית הברורה שיש בהרשעתו של העומד לדין.

9. הרשעתו של אדם בפלילים בגין עבירה שביצע, היא דרך המלך המשרתת את מטרת ההליך הפלילי.

לעניין זה ראה דבריה של כב' השופטת פרוקצ'יה בע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ. קליין.

"ההרשעה הפלילית של נאשם שאשמתו הוכחה ותוצאותיה, הן מרכיב חיוני בהליך הפלילי; הן נועדו למצות את תכליותיו המגוונות: להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים, ולשוות למעשה העבירה תווית של מעשה פסול בעיני החברה, שגמול עונשי בצידו. חברה המבקשת להפעיל את ההליך הפלילי בדרך אפקטיבית, שוויונית והוגנת, תתקשה להשלים עם גישה שיפוטית הפוטרת נאשמים, חדשות לבקרים, מהרשעה פלילית, אף שאחריותם הפלילית הוכחה. שהרי ההרשעה היא הביטוי השיפוטי לאחריות הפלילית שהוכחה, ובלעדיה נותרת קביעת האחריות הפלילית חסרה את החוליה האחרונה, המוסיפה לה את המשמעות המשפטית הנורמטיבית הנדרשת."

10. יחד עם זאת מצא המחוקק לנכון לאפשר סטייה מעקרון זה מבקרים חריגים. המחוקק קבע כי בסמכותו של בית המשפט שלא להרשיע נאשם גם אם מצא כי ביצע עבירה, ראה סעיף 71א(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי, תשל"ז-1977 מאפשר גם לבטל הרשעתו של נאשם אם יש מקום לתת צו של"צ, צו מבחן או התחייבות.

11. בע"פ לאופר נ. מדינת ישראל קובע בית המשפט העליון מבחן ליישומה של הוראת החוק המאפשרת אי הרשעה. יש לציין כי מבחן זה מופיע בפסק הדין לאחר שבית המשפט העליון סוקר את הפסיקה שקדמה לו לעניין אי הרשעה, ובכלל זה מפנה גם להלכת **כתב** (ע"פ 2083/96 כתב נ. מדינת ישראל, פד"י נב (3) 337).

על פי המבחן בפס"ד לאופר- **"מקום שבניסוח מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה."** בפסק הדין ממשיכה כב' השופטת פרוקצ'יה ומפרטת את השיקולים שיש לשקול בבוא ביהמ"ש ליישם מבחן זה.

12. במקרה אשר בפניי, לא בקלות ניתן לקבוע כי האינטרס האישי של הנאשם יכול לגבור על האינטרס הציבורי שבחשיבות הרשעה בעבירת איומים אשר תוכנה כמפורט. יש להוקיע איומים ככלל ובוודאי אשר

תוכנם איום בפגיעה בילדים בכל דרך ובקול רם. ההרשעה היא כלי ראשון לכך. אולם, לצד זאת יש, כמצוות המחוקק ופרשנות הפסיקה, ליתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לאישיותו ולרצונו בשיקום.

13. נכון הוא, והדבר עומד לחובתו של הנאשם, כי לא ניתן להגדירו כמי שהשתקם. הנאשם אינו מבין את מלוא אחריותו לאירועים. עדין נוטה להשליך אחריות על אחרים ונמצא בשלבים ראשונים של טיפול ועדים לא בשל לבחינה ביקורתית מעמיקה, ולא משפטית בלבד, של התנהלותו. אולם, הנאשם הסכים ואף משתתף בתוכניות טיפוליות הנוגעות למלוא מורכבות היחסים במשפחה. הוא משתתף בתוכניות הקשורות ביחסיו עם ילדיו ובתוכניות הקשורות בהתנהלותו שלו. כל זאת דורש מאמצים והתגייסות והוא עושה זאת. יש לעודד מעשיו אלו בכל דרך. לצד זאת הנאשם ניהל לאורך כל השנים חיי עבודה והתקדם בעבודתו לשביעות רצון מעבידיו. הנאשם עובד תוך מתן שירות למקומות כמו נמל חיפה, אשר הרשעתו עלולה לפגוע ביכולתו להמשיך בכך.

14. בחינת מקרה זה לאור הלכת פס"ד לאופר, מלמדת לטעמי כי האיזון בין האינטרס הציבורי שבהרשעה עם מלוא החומרה שי לייחס לפגיעה בערכים המוגנים, אל מול הפגיעה האישית בנאשם, העושה את כל אשר נדרש ממנו על ידי רשויות הרווחה ועל ידי שירות המבחן וצפוי לפגיעה קונקרטיית בעבודתו, נוטה לטובת הבחירה באי הרשעתו.

15. גם בחינת מקרה זה לאור הלכת פס"ד כתב מובילה לטעמי להטיית הכף לטובת אי הרשעתו נוכח קיומה של פגיעה ב/קונקרטיית במקום עבודתו.

16. יש לזכור כי אי הרשעתו אינה סוף פסוק. המדובר לא רק בצו של"צ של 150 שעות אשר כלל אינו קל לביצוע לאב לילדים עובד ומפרנס. אלא, וזה העיקר, צו מבחן למשך 18 חודשים.. כלומר, אם הנאשם לא יתמיד בתוכנית הטיפולית השיקומית, דבר אשר יכול להוביל להשפעה טובה יותר לא רק עליו אלא גם על המתלוננת ועל ילדיו, אזי ישוב לבית המשפט לגזירת עונשו. מושטת לו יד ולצידה חרב מאיימת, מה יקרה אם לא ינצל את אותה אופציה טיפולית.

17. נכון הוא כי הנאשם עוד לא השתקם. עוד נכונה לו דרך להפנים את המסרים הנדרשים בטיפול ולערוך עם עצמו בחינה מעמיקה. אולם, בדיוק לצורך זה נועד צו המבחן ונועד הטיפול. די בשלב זה בהבעת הנכונות של הנאשם המתבטאת לא רק במילים אלא גם במעשים.

13. לפיכך כמפורט בהחלטתי מיום 7.9.17, מצאתי לנכון שלא להרשיע את הנאשם, לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהשית עליו:

א. צו מבחן למשך תקופה של 18 חודשים במסגרתם יעשה את כל הנדרש על ידי שירות המבחן. הוסבר לנאשם משמעות צו המבחן ומשמעות הפרתו והוא קיבל אותו על עצמו.

ב. צו של"צ בהיקף של 150 שעות אשר יבוצע בהתאם לתכנית של"צ שהגיש שירות המבחן.

הוסבר לנאשם משמעות צו השל"צ ומשמעות הפרתו והוא קיבל אותו על עצמו.

המזכירות תשלח העתק הנימוקים לצדדים.

ניתנה היום, ט' כסלו תשע"ח, 27 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.